

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Naturavdelningen
Peter Post

BESLUT
2016-09-28

Diarienummer
511-27406-2011

Sida
1(13)

Bildande av naturreservatet Tråkärsslätt i Göteborgs kommun

Innehåll

Beslut om bildande m.m.
Syftet med naturreservatet
Skälen för Länsstyrelsens beslut
Beslut om föreskrifter
Ärendets handläggning
Länsstyrelsens bedömning och motivering
Upplysningar
Ersättningstalan
Kungörelse
Hur man överklagar

Bilagor

Bilaga 1a. Beslutskarta
Bilaga 1b. Delområden som upphävs inom Sandsjöbacka naturreservat
Bilaga 2. Översiktskarta
Bilaga 3. Skötselplan
Bilaga 4. Sakägarförteckning
Bilaga 5. Sändlista

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Naturreservatet Tråkärsslätt
NVR ID:	2000805
Län:	Västra Götalands län
Kommun:	Göteborgs kommun
Ungefärlig mittpunkt:	N 6385345, E 319793 SWEREF99
Lägesbeskrivning:	4 km väster om Lindome
Fastigheter och ägare:	<i>Enligt sakägarförteckning (bilaga 4)</i>
Nyttjanderättsinnehavare:	<i>Enligt sakägarförteckning (bilaga 4)</i>
Areal (ha):	85,4 hektar
Förvaltare:	Västkuststiftelsen
Natura 2000-beteckning:	SE0520033 Sandsjöbacka
Naturgeografisk region:	Centrala Västkustens skärgårds- & kustområde

Beslut om bildande m.m.

Länsstyrelsen förklarar det område som avgränsats på kartan i bilaga 1 som naturreservat. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken.

Naturreservatets gränser ska märkas ut i terrängen.

Namnet ska vara Naturreservatet Tråkärsslätt.

Beslutet riktar sig till allmänheten, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan för naturreservatets långsiktiga vård.

Länsstyrelsen har tidigare beslutat om följande områdesskydd som berör det nu bildade naturreservatet:

- Förklarande av vissa delar av det s k Sandsjöbackaområdet som naturreservat enligt 7 § naturvårdslagen den 23 maj 1972, dnr 11.121-635-71
- Förklarande av vissa delar av det s k Sandsjöbackaområdet som naturreservat enligt 7 § naturvårdslagen den 29 oktober 1973, dnr 11.121-635-71.
- Förklarande av vissa delar av det s k Sandsjöbackaområdet som naturreservat enligt 7 § naturvårdslagen den 27 oktober 1975, dnr 11.121-635-71.
- Bestämmelser gällande den besökande allmänheten inom Sandsjöbacka naturreservat inom Göteborgs och Mölndals kommuner enligt 10 § naturvårdslagen den 28 juni 1976, dnr 11.121-932-76.

Länsstyrelsen beslutar att dessa områdesskydd ersätts inom de delar som berörs av naturreservatet Tråkärsslätt(se bilaga 1b) när nu aktuellt beslut vunnit laga kraft.

Länsstyrelsen utser Väst kuststiftelsen som förvaltare av naturreservatet. Beslutet är fattat med stöd av 21 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- Bevara ett värdefullt tätortsnära naturlandskap med goda förutsättningar för ett rikt friluftsliv.
- Bevara och utveckla höga naturvärden knutna till ädellövskog, trivial-lövskog med ädellövinslag, lövblandad barrskog samt tallskog.
- Bevara följande inom området förekommande arter som ingår i EU:s nätverk av Natura 2000-områden, i gynnsamt tillstånd: sångsvan, bivråk, nattskärra, spillkråka, trädlärka och orre.

Syftet ska uppnås genom att:

- Landskapsbilden och de orörda land- och vattenmiljöerna skyddas mot skogsbruk och fysisk exploatering.
- Området tillgängliggörs genom p-plats, skyltar och ett väl markerat och underhållet väg- och stigsystem.
- Graninslaget i lövskogen, samt granföryngring i rena granbestånd, begränsas genom skötselåtgärder.
- Kulturlandskapets olika hävdformer och kulturhistoriska lämningar vidmakthålls genom återkommande skötsel.
- Jakt inte bedrivs på skogshöns.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Områdets naturvärden och dess kvaliteter för friluftslivet är i hög grad knutna till områdets mosaik av olika skogstyper, där den äldre ädellövskogen är av särskilt värde. Men även tallskogen, triviallövskogen med ädellövinslag och den lövblandade barrskogen hyser höga värden. Förutsättningen för att natur- och friluftslivsvärden ska bestå är att området undantas från skogsbruk och annan exploatering.

I området finns redan idag ett flertal gångstigar och i det norra delområdet finns en anlagd rid- och gångväg. Genom det södra delområdet löper Sand-sjöbackaleden, som är en väl utnyttjad vandringle. Områdets storlek och det oexploaterade omgivande landskapet ger besökaren en stark känsla av att befinna sig i en "vildmark".

Förutom skogliga naturvärden hyser området även ett rikt fågelliv med bl.a. rödlistade arter som mindre hackspett och nötkråka. Delar av det södra delområdet utgör Natura 2000-område enligt fågeldirektivet med utpekade arter som sångsvan, bivråk, nattskärra, spillkråka, trädlärka och orre. Av dessa har bl.a. spillkråka observerats i området. Genom formellt skydd av områdets skogsmiljöer från skogsbruk och exploatering säkerställer Länsstyrelsen även livsmiljöer för de utpekade arterna.

Beslut om föreskrifter

Länsstyrelsen beslutar att följande föreskrifter ska gälla i naturreservatet. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

A. Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden (7 kap 5 § miljöbalken)

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. Uppföra byggnad eller anläggning.
2. Anlägga väg.
3. Anlägga mast, luft- eller markledning, stängsel eller hägnad.
4. Anordna upplag.
5. Spränga, borra, gräva, schakta, utfylla, tippa, dika eller dämna.
6. Avverka eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande
7. Ta bort, flytta eller upparbeta dött träd, buskar eller vindfälle.
8. Använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel.
9. Jaga orre eller tjäder.

Det är vidare förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

10. Gräva ner befintliga luftledningar.

Föreskrifter enligt A ovan gäller inte i följande fall:

- När förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår under B.
- Vid reparation, underhåll och trädsäkring av befintliga luftledningar. Markskador ska då om möjligt undvikas, men uppkommer markskador ska de repereras.
- Vid reparation och underhåll av befintliga vägar.

Då kraftledningsgatorna omfattas av servitut och inte sköts av reservatsförvaltaren beskrivs nedan några av de naturvärden som återfinns i denna miljö samt skötselåtgärder som bedöms gynna dessa värden. Detta ska dock enbart betraktas som information och vägledning till ansvariga utförare av åtgärder.

I ledningsgatorna har viltbete skapat en del låga busklikar som bl.a. utgör lämplig bomiljö för hasselmus. Vidare förekommer en del blommande örter som ängsvädd, blodrot och gullris vilka är viktiga för bin, fjärilar och andra insekter. Hallon och björnbär är också viktiga arter för hasselmus och många blombesökande insekter.

För att gynna dessa värden bör ledningsgatorna hållas öppna genom avverkning av träd och återkommande röjning av sly. Större mängder röjningsrester bör avlägsnas från ledningsgatan. I partier bör sly kapas cirka en meter från marken för att utveckla tätare buskage som gynnar bl.a. hasselmus.

Träd som fällt i kanterna av ledningsgatan kan med fördel lämnas kvar och en hel del hallon och björnbär bör sparas.

B. Föreskrifter om skyldighet att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande anordningar uppförs/anläggs och att följande åtgärder vidtas.

1. Naturreservatet märks ut i terrängen.
2. Parkeringsplats anläggs, väg- och stigsystem markeras och underhålls, informationstavlor sätts upp.
3. Ringbarkning, gallring och röjning av gran i lövskogsbestånden.
4. Bete bedrivs i delområden markerade på karta i bilaga 1.
5. Undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

Innan större åtgärder som t.ex. anläggning av p-plats eller stängsling genomförs i anslutning till de elledningar som korsar området ska förvaltaren samråda med Svenska kraftnät.

C. Ordningsföreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet (7 kap 30 § miljöbalken)

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. Framföra motordrivet fordon annat än i samband med uttransport av fällt vilt med s.k. älghugare, fyrhjuling eller motsvarande.
2. Gräva upp växter eller insamla vedsvamp, lav eller mossor. Förbudet gäller inte plockning av blommor, bär och matsvamp för eget privat behov.
3. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och ikullfallna träd och buskar.
4. Medföra hund som inte är kopplad. Gäller ej vid jakt eller vid eftersök av skadat vilt.
5. Utplanterar växt- eller djurart.

Föreskrifter enligt C ovan gäller inte i följande fall:

- När förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår under B.
- När Länsstyrelsen, eller den Länsstyrelsen utser, genomför naturinventeringar vilka även kan innebära insamling av arter i vetenskapligt syfte.
- När ledningsinnehavare vid reparation, underhåll och trädsäkring av befintliga luftledningar eller nedgrävning av befintliga luftledningar använder erforderliga motordrivna fordon. Eventuella markskador ska reparerar.

Ärendets handläggning

Ärendet initierades i mars 2011 i samband med en avverkningsanmälan på nuvarande fastigheten Tråkärsslätt 1:23, inom naturreservatet och Natura 2000-området Sandsjöbacka. I samband med åtgärden planerades även anläggning av en ny skogsbilväg på fastigheten. Skogsstyrelsen meddelade i samband med anmälan markägaren att Natura 2000-tillstånd kunde krävas från Länsstyrelsen.

Med tanke på omfattningen av de anmälda åtgärderna inom det befintliga naturreservatet och områdets höga natur- och friluftslivsvärden inledde Länsstyrelsen, efter samråd med Skogsstyrelsen, en diskussion med markägaren om områdesskydd.

Avtal om intrångsansättning för Tråkärsslätt 1:23 tecknades 2013.

Under 2013 inleddes även en dialog om fastigheten Årekärr 1:4 med ägaren Västkoststiftelsen. Västkoststiftelsen ställde sig positiv till att inkludera denna fastighet i reservatet. Då en del av denna fastighet berörs av en fördjupad översiktsplan har dock en mindre del av fastigheten lämnats utanför reservatet efter samråd med Göteborgs stad.

Samtliga mark- och sakägare har förelagts enligt 24 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att yttra sig över förslag till beslut med föreskrifter och skötselplan.

Förslaget till naturreservat har remitterats till Göteborgs stad, SGU och Skogsstyrelsen.

Berörda grannar, LRF Västra Götaland, Naturskyddsföreningen i Göteborg, Göteborgs ornitologiska förening, Göteborgsregionens kommunalförbund och Markbyrån Lidköping AB har fått förslaget för kännedom och eventuellt yttrande.

Göteborgs stad, SGU och Skogsstyrelsen tillstyrker reservatsbildningen.

Göteborgs stad har föreslagit att skötselplanen kompletteras med åtgärder för hasselmus. Då hasselmus förekommer i ledningsgatorna, som omfattas av servitut, och inte sköts av reservatsförvaltaren bedömer emellertid Länsstyrelsen det lämpligare att föra fram förslag på skötselåtgärder i reservatsbeslutet.

SGU vill gärna komplettera den geologiska delen något då det i området finns goda möjligheter att studera en berggrundsgeologisk process som kallas magmablandning. Länsstyrelsen har kompletterat den beskrivande texten i skötselplanen med delar av SGU:s förslag.

Västkoststiftelsen som äger Årekärr 1:4 och kommer att förvalta naturreservatet tillstyrker reservatsbildningen. Man framhåller dock att detta är under förutsättning att Länsstyrelsen i beslut och skötselplan anger att Göteborgs kommun har anlagt befintlig ridstig i reservatet och även fortsättningsvis är ansvarig för underhållet av denna.

Länsstyrelsen har varit i kontakt med Göteborgs stad i frågan. Göteborgs stad har ställt sig positiv till att även fortsatt sköta ridstigen. Länsstyrelsen har ändrat i beslut och skötselplan så att detta tydligt framgår.

Svenska kraftnät har framfört behovet av att fortsatt kunna förvalta, reparera och underhålla befintliga ledningar enligt de krav och riktlinjer som gäller för elnätets verksamhet. Vid en underhållsåtgärd och/eller en reinvestering behöver Svenska kraftnät kunna uppföra torn, master, nya stolpar samt gräva i ledningsgatan. Inom föreslaget naturreservatsområdet har Svenska kraftnät tre ledningar tillhörande Danmarksförhindelsen Konti-Skan. Den aktuella förbindelsen mellan Sverige och Danmark är viktig för landets och i förlängningen Nordens elförsörjning.

Svenska kraftnät informerar även om att avståndet mellan kraftledningar och olika verksamheter regleras i Elsäkerhetsverkets föreskrifter ELSÄK-FS 2008:1 med ändring ELSÄK-FS 2010:1. Vid arbete i närheten av högspänningsanläggningar ska personal ha erforderlig utbildning. Svenska kraftnät anser att vissa av de åtgärder, t.ex. anläggande av p-plats och eventuell stängsling för bete, som föreskrifterna anger att ledningsinnehavaren ska tåla, kan gå gentemot Elsäkerhetsverkets föreskrifter. Alla önskade åtgärder i ledningsgatorna eller dess direkta närhet ska i god tid samrådask med Svenska kraftnät innan ett eventuellt genomförande så att de inte utgör en potentiell fara för person, egendom eller anläggning. Skulle åtgärder i närheten av ledningarna på platsen bli aktuellt ska Svenska kraftnät kontaktas i god tid för samråd.

Svenska kraftnät önskar även att det tydligt markeras att reservatet korsas av stamnätsledningar i beslutskartan.

Länsstyrelsen bedömer att föreskrifterna i stort tillgodoser de behov som Svenska kraftnät framfört i sitt yttrande men har kompletterat föreskrifterna med information om att genomföra samråd med Svenska kraftnät innan åtgärder utförs i anslutning till berörda ledningar. Länsstyrelsen har även förtydligat ledningarna i beslutskartan.

Ellevio har framfört synpunkter på att reservatsbeslutet inte får innebära att tillträde till kraftledningen för felavhjälpning samt tekniskt- och skogligt underhåll förhindras. Vidare får inte markanvändningen i ledningsgatan förändras utan ledningsägarens tillstånd.

Länsstyrelsen bedömer inte att föreliggande beslut utgör något hinder för förvaltning och underhåll av områdets ledningar.

Askims Hembygdsförening naturvårdssektion vill att länsstyrelsen på något sätt beaktar konflikterna mellan cyklister och andra besökare till reservatet. Bäst vore att åtskilja de olika grupperna.

Länsstyrelsen är medveten om att det i vissa områden finns konflikter mellan cykling, gående och ridande. Detta berör dock hela Sandsjöbackaområdet. För att nå en långsiktigt hållbar lösning bedömer Länsstyrelsen det därför som mer lämpligt att denna fråga utreds samlat i särskild ordning för området.

Markåtkomsten är klar för större delen av området. Förhandling pågår för en av de mindre samfällda våtmarkerna i området vid tiden för beslutet.

Länsstyrelsens bedömning och motivering

Reservatet utgörs av två skilda områden, A (Årekärr) och B (Tråkärrsslätt). Båda områdena ligger i den allra sydligaste delen av Göteborgs kommun och gränsar till det stora naturreservatet Sandsjöbacka. Större delen av område B ingår redan i naturreservatet Sandsjöbacka men utan restriktioner mot t.ex. skogsbruk.

Den dominerande naturtypen i område A är magra ekskogar, med visst inslag av gran. Området hyser också en relativt stor areal av lövblandad barrskog. Det finns också några betesmarker på tidigare åkermark. Dessa har betats sedan 1970-talet och kan därför med tiden utveckla naturvärden kopplade till bete. Inom område B är skogarna mer varierade. Här finns både blandskogar med ett stort inslag av äldre tall och områden där eken dominerar. Flera fina bäckmiljöer och små kärr finns i området. Båda områdena är bergiga och mycket kuperade. Branter med fuktigt mikroklimat och gynnsam miljö för mossor och lavar förekommer.

Jordbruk har historiskt bedrivits i delar av området och gamla åkrar nyttjas idag som betesmark. Rester av gräsbevuxen mark finns även i delar av område B vilket tyder på att här funnits mindre åkrar eller hagar. Stora delar av skogen är tämligen ung och det förekommer ofta gott om enar som står under träden. Detta tyder på att markerna varit betydligt öppnare och att området troligen varit betade. Sannolikt bredde här ut sig hållmarker och ljungedar under 1800-talet. Under 1900-talet har området sedan vuxit igen med skog, men i dagsläget finns få spår av större avverkningar.

I de stora kraftledningsgator som passerar områdena finns det kvar ängsväxter som ängsvädd, gullris och blodrot. Arter som troligen var vanliga i området tidigare.

Områdets biologiska bevarandevärden är främst kopplade till magra ekskogar med arter, t.ex. lavar och mossor, knutna till lövskog, särskilt ädellövträd. Det finns även en del bergbranter som har gynnsamt mikrokli-

mat och som gynnar ovanligare lavar och mossor. I området förekommer även mindre vanliga fågelarter som t.ex. mindre hackspett, en art som behöver större områden med lövskog, och nötkråka som behöver hassel varifrån de kan samla hasselnötter. Även kraftledningsgatorna är värdefulla för arter i området, med lämpliga miljöer för bl.a. hasselmus. Våtmarker och dammar är värdefulla för olika arter av amfibier och trollsländor.

Utöver området biologiska bevarandevärden har området även höga rekreationsvärden med flera stigar och vägar. I område A finns bl.a. en anlagd ridväg och genom område B löper t.ex. den väl frekventerade Sandsjöbackaleden.

En mer utförlig beskrivning av området lämnas i skötselplanen.

Motivering av beslutet

Med hänsyn till områdets storlek och det stora intrång ett förbud mot produktionsinriktat skogsbruk i området skulle innebära bedömer Länsstyrelsen att bildande av naturreservat är det bästa alternativet för att på lång sikt trygga och förstärka områdets höga naturvärden. För att områdets naturvärden ska kunna bevaras och utvecklas ska skogen i området i huvudsak få utvecklas fritt. Skötselåtgärder, t.ex. röjning, gallring och ringbarkning av gran, som syftar till att gynna lövskogen kommer dock att genomföras, liksom att reducera granföryngringen i områdets små rena granbestånd till förmån för andra träslag. Likaså kommer bete fortgå i områdets kultiverade betesmarker för att på sikt nå en mer naturvårdsintressant flora i dessa miljöer.

Utöver föreskrifter mot skogsbruk och exploatering har även jakt på tjäder och orre förbjudits. Detta förbud motiveras av att delar av området utgör Natura 2000-område utifrån fågeldirektivet.

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § MB innebär så begränsade kostnadsmissiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för konsekvensutredning av regelgivning.

Beslutets förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser.

Område B och en liten del av område A berörs av Riksintresse för friluftsliv (FO11, Sandsjöbacka). En liten del av område B berörs även av riksintresse för naturvård (NRO-14-169, Sandsjöbacka).

En stor del av område B och en liten del av område A ligger inom det befintliga naturreservatet Sandsjöbacka. Reservatsbildningen innebär dock inga lättnader i skyddet inom de berörda delarna utan ger ett utökat skydd då bl.a. skogsbruk förbjuds inom hela det aktuella området. Samma område som ovan utgör även Natura 2000-område enligt fågeldirektivet

(SE0520033, Sandsjöbacka). Det nya reservatsbeslutet innebär även i detta avseende ett utökat skydd då områdets livsmiljöer för utpekade fågelarter långsiktigt säkerställs.

I Göteborgs stads översiktsplan från 2009 är delarna utanför Sandsjöbacka naturreservat klassade som "R12 - Område med särskilt stora värden för naturvård, friluftsliv, landskapsbild och/eller kulturlandskap". Vidare är en stor del av detta område även klassat som "R13 - Värdefull kulturmiljö utanför reservat, detaljplan eller områdesbestämmelser". I översiktsplanen är även skyddszoner markerade runt de större kraftledningarna som löper genom området (R20).

Då delar av Årekärr 1:4 omfattas av en fördjupad översiktsplan för bebyggelse (fördjupad översiktsplan för södra Askim, 2011) har reservatsgränsen anpassats så att denna del, inklusive en buffertzon hamnar utanför reservatet.

Område A berörs i södra delen av en stadsplan från 70-talet. Denna medger industribebyggelse på den angränsande fastigheten söder om Årekärr 1:4 (1480K-II-3435). Reservatet berörs enbart av det säkerhetsområde på 250 meter som finns till industriområdet p.g.a. sprängämnen. Inom säkerhetsområdet får enligt planen ingen nybyggnation ske. Pågående markanvändning liksom områdets nyttjande för friluftsliv påverkas emellertid inte av planen. Således utgör inte planen heller något hinder för reservatsbildning inom område A. Med anledning av den fördjupade översiktsplanen och planerad bebyggelse är stadsplanen inte längre aktuell, men ännu inte upphävd. I den händelse stadsplanen åter igen skulle aktualiseras utgör dock inte naturreservatet något hinder för detta.

Miljömål

Naturreservatet utgör ett led i arbetet med att uppnå det av riksdagen antagna miljömålet Levande skogar.

Intresseprövning

Med hänsyn till områdets värden och naturreservatets syften kommer pågående markanvändning att avsevärt försvåras. Länsstyrelsen bedömer att områdets värden bäst ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreservat. Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Hushållningsbestämmelser

Naturreservatsbildningen är förenlig med hushållningsbestämmelserna för mark- och vattenområden enligt 3 och 4 kap. miljöbalken och med den för området gällande översiktsplanen.

Upplysningar

Dispens från föreskrifterna m.m.

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen medge dispens från föreskrifterna för naturreservatet. Dispens får dock inte lämnas för åtgärder som strider mot syftet med naturreservatet. Om det finns synnerliga skäl får Länsstyrelsen helt eller delvis upphäva beslutet om naturreservatet (7 kap 7 § miljöbalken).

Annan lagstiftning gäller som vanligt

Vid sidan av föreskrifterna för naturreservatet gäller annan lagstiftning som vanligt. Lagar och föreskrifter som bedöms vara av särskild betydelse för att syftet med naturreservatet ska uppnås är t.ex. följande:

- För att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i Natura 2000-området krävs tillstånd. Undantag är verksamheter eller åtgärder som direkt hänger samman med, eller är nödvändig för, skötseln och förvaltningen av det särskilda bevarandeområdet. Länsstyrelsen får lämna tillstånd endast om vissa villkor är uppfyllda. (7 kap 28a, 28b och 29 §§ miljöbalken).
- Regler om körning i terräng i terrängkörningslagen och terrängkörningsförordningen.
- Regler om fridlysning av växter och djur i miljöbalken och artskydds-förordningen.
- Regler om jakt enligt jaktlagen och jaktförordningen.

Förvaltare och förvaltningsuppgifter

- Förvaltare är Västkoststiftelsen. Förvaltningen ska ske i samverkan med Länsstyrelsen och berörda markägare. Göteborgs stad ansvarar dock för förvaltning och skötsel av den anlagda ridstigen i området.
- Naturreservatets gränser märks ut i terrängen genom förvaltarens försorg enligt anvisningar av Naturvårdsverket.
- Förvaltningen bedrivs enligt den skötselplan som fastställts av Länsstyrelsen. Skötselplanen ska ligga till grund för naturreservatets skötsel och ska vid behov revideras.

Ersättningstalan

Om överenskommelse om ersättning inte kan träffas, måste sakägare som vill göra anspråk på ersättning eller inlösen väcka talan i Mark- och miljödomstolen som får avgöra ersättningsfrågan. Sådan talan måste enligt 31 kap. 13 § miljöbalken lämnas in till Mark- och miljödomstolen inom ett år efter att detta beslut vunnit laga kraft, i annat fall förlorar sakägaren rätten till ersättning.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i Göteborgs-Posten.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder i kraft den dag som framgår av kungörelsen i Länsstyrelsens författningssamling och gäller omedelbart även om de överklagas.

I detta ärende har länsöverdirektör Lisbeth Schultze beslutat. Naturvårds-
handläggare Peter Post har varit föredragande. I handläggningen har också
deltagit avdelningschef Sven Swedberg, enhetschef Johan Jannert, antikva-
rie Lisa Ragnarsson, planhandläggare Paula Franco de Castro och länsjurist
Martin Jansson.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Lisbeth Schultze

Peter Post

Så här överklagar du Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsens beslut kan överklagas hos regeringen. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Länsstyrelsen.** Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se. Skickar du med vanlig post är adressen Länsstyrelsen i Västra Götalands län, 403 40 Göteborg.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till regeringen.

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Är du osäker på när tiden går ut kan du kontakta Länsstyrelsen.

Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska du ange

- ditt namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut du överklagar, till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer, samt
- hur du anser att Länsstyrelsens beslut ska ändras och varför det ska ändras.